

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 79.

WE SRZODE DZIA 2. PAŹDZIERNIKA 1799.

Z Krakowa.

Arcy Xąż Palatyn przeciwdziałając do Petersburga przy był tu d. 27 września w wieczor. Nazajutrz udał się wraz z powracającą do Petersburga Wielką Xężną Rosyjską Konstantynową do Wieliczki, dla oglądania tamtejszych salin. W zupełek podziemnych ściany był dla niego wielki obiad. D. 29 rana wysłuchawszy w przod w kościele Panny Maryi Mszy świętej, puścił się w dalszą podróż. Wielka Xiężna opuściła d. 30 z rana nasze miasto.

Z Wiednia d. 25. Września.

Do Nru 77 tutejszey gazety wyszedł dziś następujący czterdziesty osmy nadzwyczajny dodatek:

Przez przybyłego tu dzisiejszey nocy podpułkownika Thies, od głównego sztabu, przysłał Arcy Xąż Karol radosną wiadomość o odniesionych kilku ważnych zwycięstwach nad nieprzyjacielem — Gdy nieprzyjaciel, jak się już doniosło, przez śpieszne postąpienie naszej armii przymuszony został odstąpić blokadę Filipaburga,

cofnął swoją armią przez Manheim nalewy brzeg Renu, wyiąwszy dywizyą jenerała la Roche, która Manheim i wieś Neckerau osadziła. Twierdza ta nie była tak zdemolowaną jak różne doniesienia zapewniały; wszystkie fortyfikacye znajdowały się z strony naszej w całości, a zbarzadze z przodu w miesiącu lutym, były naprawione, tak iż miasto przeciw każdemu atakowi było zapewnione. — Wieś Neckerau, otoczona nie przystępną bagielną fossą, wystawiała wyspę, do ktorey tylko przez dwa mosty przystęp był, opatrzone równie skańcami i żarębami jak cała fossa. — Nieprzyjaciel przedsięwziął równie Manheimu jak Neckerau nayuporczywiej bronić, i użył do tego naydogodniejszych szczełkow. To skłoniło Arcy Xcia Karola przysięgłszy ułożony już atak; rozkazał przeto postąpić wojskom nagłym marszem od Ensu ku Manheimowi. Rozporządzenie ataku tak było ułożone, że ten korpus natray kolonny podsielony został, nad którym Arcy Xąż Jmc powierzył naywyższą

komendę F. M. L. hrabiemu Sataray. Prawą kolonnę prowadził F. M. L. baron Kospoth, lewą F. M. L. Xię Reula, a śródnią F. M. L. hrabia Spork. D. 18 równo z switym rozpoczęty był atak, to jest prawą kolonną na drodze od Heidelberga, śródnią wzdłuż drogi od Schwetsingen, a trzecią z lewej strony tej drogi od Rhindammes. — Nieprzyiciel dawał przy Neckerau najporczywszy odpór, i zdawał się dla utrzymania tego miejsca wszystko hazardować; ogień był ieden z najmocniejszych i ciągle trwających, iednak wiadome i od dawna doświadczone męstwo nastych woysk, które w tym dniu besprzykładnem nazwać się może, przewyciężyło wszystkie te trudności, zdobywszy szturmem mosty w Neckerau, wyparisy nieprzyiciela ziego szanów i zarębów, opanowały tym sposobem nietylko to miejsce, ale całą wyspę. Tonuskuteczniono było ztak wielką odwagą, iż przy ściganiu uciekającego nieprzyiciela, atakowany był wtym momencie od nas ufortyfikowany między Mannheimem i Neckerau nad Renem leżący Holzhof, i mimo czynionego od nieprzyiciela mocnego oporu i tęgiego iego ognia z muszketow i ręczney broni, miejsce to zdobyte zostało od nas, i cały garnizon z swemi jenerałami częścią wybity, częścią powmany. — W tym samym czasie gdy nasze baterye przy miejscu tym przeciw mostowi Reńskiemu zatoczone zostały i zaczęły do niego ognia dawać, rozpoczęty był atak przeciw fortyfikacyom przed Mannheimem leżącym, gdzie przytomny Arcy Xię Ferdynand miał pod sobą konia z muszketu ranionego. Nieprzyiciel umykał zewsząd i cofał się do miasta, lecz tak szypko był

ścigany że nie miał dosyć czasu ściągnąć mostow i nasze waleczne woyska w padły razem z nim do miasta. To pomnożyło powszechnie zamieszanie, i większa część woysk, które nie były na lewy brzeg jeszcze przeszły, dostały się w nasze ręce.

Liczba nieprzyacielskich ieńcow wynosi 1800, a strata w zabitych i ranionych 1600 ludzi. Między ieńcami znajdują się jenerałowie brygady Wandermasen i Lefole, 68 sztabu i niższych officyerow. Zdobyliśmy 2 chorągwie, 18 armat, 3 haubice 13 ammunicyynnych a 7 z kulami wozow, wiele granatow i innych ammunicyi, tudzież kilka cetnarow prochu. Na Neckerze w padła w nasze ręce i szalupa od 1 armaty i 1 haubicy, a przy moście Reńskim 25 statkow.

Strata nasza w zabitych i ranionych wynosi najwięcey 900 ludzi. Arcy Xię Karol żałuje szczegulniey straty walecznych pułkownikow Hirschligau od Oilwier Wallis i Sunstenau od Sälawońskiego regimentu Brooder. Arcy Xię Jmé wyraża, iż nie może dosyć wychwalić odwagi i stałości wszystkich woysk, rownie iak jeneratów, officyerow sztabu i niższych i szczegulniey zaś dystyngwowały się regimenta piechoty Arcy Xięcia Ferdynanda, Arcy Xcia Karola, Niemiecki Banatu i Bawodera, iako też niektóre szwadrony 13 dragonii regimentu i szwadron Wecznia husatow, które były do ataku przeznaczone. Arcy Xię Jmé wychwala także F. M. L. hrab: Sataray, Xcia Reula i barona Kospoth, jeneratów maiorow Xcia Rosenberg, Schellenberg i Lindenau, pułkownikow Candiana od Arcy Xcia Ferdynanda i Radikovich od Niemiecko-Bawackiego, rotmistrze

hrabiego Magi od Weczaia husarow, pułkownika Schuay od artylleryi, podpułkownika Pfanzellter od Arcy Xcia Karola, kapitana Leutner od Broodera, podpułkownika Mayer, maiora Theiss i kapitana maiora Rotkirch. Resztę osob dystengwujących się w tej okazyi obiecuie przy obszerniejszym doniesieniu o tym zwycięstwie wymienić.

Z Londynu d. 13. Wrzesnia.

Codziennie przychodzą tu zwycięzkie wiadomości. Dziś dawano z armat w Parku i Tower o nią, z powodu zasłużych w Azyi waznych zdarzeń, ponieważ kompania odniosła zupełne zwycięztwo nad iedynym swoim w tamtych stronach strasznyim przeciwnikiem, sultanem Typposaib Misoru, który d. 4 maja, gdy jego stolica Seriogapatnam przez armię kompanii szturmem wziętą została, tron i życie utracił. Wazna ta wiadomość została w urzędowej depeszy przez jeneralnego rządce lorda Mornington na okręcie Sarah, który dnia 18 maja z Madras wyłynął, tu przesłana. Rapport jenerata Harris do lorda Morningtona o tym zdarzeniu jest następującej treści: "Dnia 30 kwietnia zaczęły Angielskie baterye ognia dawać, a do d. 3 maja tak zniszczyły wały, iż d. 4 maja, mimo mocnego oporu, mógł bydz szturm w 10 kompaniy Europeyzykow i 4 regimenta Seapoiow skutecznie przedsięwzięty. Gay już z fortyfikacyach ogień ustał czyniono ieszcze w pałacu Typposaiba opor; nakoniec poddało się dwóch synow jego, a dla bezpieczeństwa reszty familii Typposaiba postawione zostały warty. Wrotce potem dowiedzialismy się o śmierci Typposaiba. Ciało jego znalezio-

no w iedney bramie między kupą trupow. Został do pałacu zaniesiony, od familii oglądany i poznaczony, nakoniec stosownie do jego stanu w grobie jego byca pochowany. Dnia 5 poddał się także Abdul Kalir najstarszy z synow Typposaiba, którzy dawniey u lorda Cornwallis byli zakładnikami. Brat Typposaiba prosił o opiekę, a do Hyder najstarszego syna Typposaiba posłane zostało wezwanie, żeby do reszty swoich braci przybył. Reszta stefow i korpusow Typposaiba poddały się. P. Chompne z większą liczbą Francuzow, wysłanych z zleceniami przez rząd Francuzki, zostali ieszcami Angielskimi. Wzięcie tej stolicy nie kosztowało iak 70 Europeyzykow życie, a 263 jest ich rannionych. Cytadela tamteysza jest bardzo mocna. Skarb Typposaiba, który rasem wpadł w ręce zwycięzcow, musi bydz bardzo znaczny. Nieporządkowi i gwałtom papelnionego wielkim garnizonem kurzącego się ieszcze miasta, starano się ile możności zapobiedz. Przez to zdarzenie, dla którego dom kompanii będzie dziś w wieczor oświecony, zostały temaz wszystkie plany Francuzow, szkodenia nam w Iodyach wschodnich, zniszczone. Z przyładku Dobrey nadziei donoszą także, iż kommodor Loack atakował Francuzką eskadnę w Indyjskich wodach i na piątek wpedził.

oddanie się Hollenderskiej floty nastalo tu d. 3 przez wystrzały z armat i nadzwyczajną dworską gazetą oznajmione. W wieczor był cały Londyn przepysznie oświecony. Przed admiralicyą była wyrazo a w świetle cyfra knolewska, admirałow Duncan i Mitchell. Miastanie lorda prezydenta, teatra, publiczne i par-

tykularne domy były pięknie oświetlone niz podczas inaych uroczystości. Wszystkie pocztowe powozy i konie były Oranii wstążkami przyozdobione. Na spacerach, w teatrach i wszystkich publicznych miejscach widzieć się dały na głowach i ubiorach Oranii kolory. Dnia 4 było oświetlenie powtórzone. Xżę Jorku wstąpił z Xciem Wilhelmem Glocestru, lordami Chatam, Cavan i całym swoim sztabem w Deal na fregatę Amethyst, a d. 10 puścił się z całą przewozową flotą przeszło 10,000 ludzi na sobie mieszczącą z Dunow do Texlu pod żagle. (Pokażcie się więc ztąd, że Hollenderskie doniesienia pod d. 5, iakoby już Xżę Jorku z drugą wyprawą do Hollandyi przybył zupełnie fałszywe były.)

Hollenderska flotta w Vlieter składała się z 8 liniowych okrętów i 4 fregat; w Nowym Diep poddały się 2 liniowe okręty, 10 fregat i 3 wschodnich Indyy okręty. Nie masz u nas nikogo żeby nie był z tej bez krwi rozlewu zdobyczy niekontent, prócz jednych maytkow, ponieważ gdyby Hollendrzy choć jeden wystrzał byli uczynili, byłyby im zdobyczoowe pieniądze rozdane, a tak nie nie dostaną. Przy wniścieniu naszej flotty do Texlu wpadły 2 okręty na piasek, (mogą jednak bydź na prawione) tak, iż admirał Mitchell nie miał przeciw Hollendorom, iak 9 okrętów. Gdyby zamiar nieprzyjaciela zatopienia całej flotty w przesmyku był do skutku doszedł, nigdyby nasza nie była mogła do Texlu wniść, lecz wstrzymano się, żeby handlowi Amsterdamu nieszkodzić. Zdobyta Hollenderska flotta przybyła wczoray do Nore. Admirałowie Dunean i Dickson, którzy dotąd przed Texlem krążyli, powrocili z swymi flottami i 5 Rosyyskie-

mi liniowemi okrętami do Jarmut. Na Tamizie przybyło także wiele statkow z ranionymi żołnierzami przy wzięciu Helders. Jenerał Abercrombie donosi w urzędowej depeszy, iż lubo nieprzyjaciel nie opierał się wylądowaniu naszemu d. 27 sierpnia do Hollandyi, atakował jednak od godziny 5 z rana aż do 3 po południu kilkakrotnie woyska nasze, które po piaskach bez ładu i artyleryi postępowały, i po krwawey dopiero walce został do cofnienia się przymuszony. D. 28 chcieli atakować Helder, lecz go Hollendrzy sami opuścili. Strata Anglikow w d. 27 wynosi ogółem 54 ludzi w zabitych, między któremi znajdują się pułkownicy Smollet i Hay, i 271 w ranionych, w liczbie których znajdują się jenerał Pulteney, pułkownicy Hope i Murray, 9 kapitanow i 6 niższych officyero w. Mamy także wiadomość o rozprawie d. 10 t.m. zaszytej, w której jenerał Abercrombie przez zmyślane cofnienie się, przyiągnął nieprzyjaciela pod ukryte swoje baterye i z wielką stratą go odparł.

Xżę następcą Oranii przybył d. 10 t.m. do naszej armii w Hollandyi, i od mieszkaućow z wielkim uczuciem był przyięty. Pierwszy transport Rosyyanow, który d. 7 zawiął do Jarmut, wylądował iuż także szczęśliwie w Texel. W Helder zdobyliśmy 153 armat i niezmierną ilość amunicyi. Uważano iż właśnie w tym miejscu, gdzie jenerał Abercrombie d. 27 sierpnia do Hollandyi wylądował, nie udało się przed 127 lat Angielskie wylądowanie pod Xciem na ow czas Jorku, a potem królu pod imieniem Jakoba II. Ten sam brzeg jest przez dwie morskie bitwy w latach 1653 i 1672 pamiętny. W pierwszej utracił admirał Trompe życie. • Wszystkie prze-

wozowe statki, które pierwszą wyprawę do Texlu zawiozły, powróciły do Dunow, przez co zaradzono tam niedostatki statków.

Wielka królewska flotta pod lordem Bridport wyszła d. 1 t. m. z Torbay na morze. Wliczbie 39 liniowych okrętów, i krąży około Ouessant. Bawiąca się od niejakiego czasu w Rochefort Hiszpańska eskadra, popłynęła jakimś niepojętym sposobem do Brest właśnie przy pokazaniu się naszej floty, i o mało nam w ręce nie wpała; uratowała się ucieczką do Orientu, wszelako konwojowane przez nią 16 przewozowych statków z amunicją zostały schwytane. W Plimut leży 8 liniowych okrętów do wyścia pod żagle gotowych. Admirał Curtis poszedł pod żagle przeznaczonemi okrętami do wschodnich i zachodnich Indyy.

P. Fox ranił się na polowaniu przez rozerwanie fuzyi w ramię. — Hrabia Artyzi nie uda się jeszcze na stały ląd; miał sobie dom w bliskości Guilford, dla uniżenia emigrantów, którzy codziennie drzwi jego mieszkania oblegają. — Parlament został niespodziewanie na d. 24 t. m. zwołany, dla zezwolenia iak się domyślają na wysłanie większej liczby milicyi. Papiery spadły znacznie za tę wiadomość. — Lord Clare, wielki kanclerz Irlandzki, został na para Angielskiego wyniesiony z tytułem barona Fitz-Gibbon. — W zachodnich Indyych jest tego roku nadzwyczaj wielki urodzaj cukru. Handel do St. Domingo zostaje jeszcze zawieszony. Jenerał Toussaint ma z kommissarzem dyrektoryatu Rigaud w otwartej zostawnić wojnie.

Z Paryża d. 13. Września.

Z Brest donoszą pod d. 5 t. m., że tam d. 4 przybył konwoy od 80 żaglow z

żywności pod okryciem 4 wojennych okrętów z Orientu. Doia 5 przybył drugi konwoy od 12 żaglow. Z Rochefort oczekują jeszcze większego wraz z Hiszpańską eskadrą. Dywizya Bertheaume od 11 wojennych okrętów pod kontra admirałem Corvand została na przeciw Hiszpańskiej wysłana. Fregata la Vengeance popłynęła z drugą z Brest na dalszą tajemną wyprawę. — Dzisiejszy Publicist mówi, że Hiszpańska eskadra z Rochefort szczęśliwie do Brest zawinęła.

Doia 10 t. m. posłał dyrektoryat do ciała prawodawczego poselstwo, w którym doniesł mu o poddaniu się Anglikom Hollenderskiej floty. Przez zdradę mówi dyrektoryat, tryumfują Anglicy w Texel, iak niegdyś w Tulonie; lecz poczynione już są śpieszne rozporządzenia, iż znaczna siła wojsk Francuzkich śpieszy do Batawskiej Rzeczypospolitey. Między Batawskimi władzami panuje protz tego największa zgoda. — Po przeczytaniu tego poselstwa zabrał Brint w radzie 500 głos, "Co za okropne zdarzenie (rzekł) spotkało Batawską flotę! Czemuż zaniedbano zaprowadzić tę flotę, która trzecią część naszej marynarki składała, — a teraz nieprzyjacielską pomnożyła, do naszych portów? Nie chcę z resztą nic o naszej Bresteńskiej flocie mówić, której przeznaczenie jest tajemnicą. Słyszeliżescie Obywatele Reprezentanci, iak Batawski admirał Story zimno opowiada, że zaszła insurrekcyja na jego flocie przymusiła go poddać się Anglikom? (Obszerny rapport Storego jeszcze nie był na ow czas w Paryżu wiadomy) Nieznaydowałże się magazyn prochowy na jego okręcie? Czemuż tak nie uczynił, iak Francuzki admirał

przy Abukie? Okryłże się przeciw zarętom, mówiąc, że nie kapituluje? &c. — Granice nasze są otoczone nieprzyjaciółmi; w Hollandyi tli pod popiołem insurrekcyja, która aż do bram tego pałacu rozszerzyć się może, dla przymuszenia was do podpisania sromotney kapitulucyi i użarwienia waszey oyczyzny. Mamy przy czynę bydz podeyrliwcmi i niedowierzącymi. Dyrektoryat musi wiedzieć iak daleko może ręczyć za nasze granice, za naszą lądową i morską siłę. Żądam aby dyrektoryat zdał nowy rapport o zewętrznym położeniu rzeczypospolitey, i aby kommissya 7 podała sposoby do utrzymania publicznego dobra. „ Wniosek ten został przyjęty.

Nie można wątpić (mowi Redaktor) o dalszey neutralności Prus i krajow Niemieckich za północną demarkacyjną linią leżących. Ponowią one iak utrzymują uczynione przed kilku laty oświadczenie: „ że powinności swoich iako stany Rzeczy rozumią w tym doposażać, kiedy bitywają północne Niemcy przez demarkacyjną armią. Takowy stan rzeczy każe się demyślać, że południowe Niemcy staną się znowu placem wojny i same ciężar iey znosić będą.

D. 11. sierpnia miał Pichegru podług Redaktora w Augszpurgutalemano nsradzenie z Dandro i Procy, z których ostatni w czasie oblężenia Tulonu w tym miesiące kommanderował. Potym udał się Pichegru do Oberlingen nad jeziorom Boden akm, gdzie jest miejsce zgromadzenia wszystkich emigrantow, którzy przyległe do Szwajcaryi Francuzkie departamenta mają na swoją przeciwiąć stronę.

D. 24 sierpnia obiał jenerał brygady

Beauvoil kommandę w Genui. „ Nie mamy pieniędzy (pisze pod d. 23 sierpnia) ale spodziewamy się ich dostać; żywność mamy na dwa lub 3 miesiące zapewnioną. Nieprzyjaciele znajdują się blisko Genui; lecz jeżeli przy mnie kommanda zostanie, spodziewam się że iey nie potrafią odebrać.”

Ob. Rouget de Lille pojechał na powrot z depezsami rządowemi do Hollandyi. -- Wydatki ministra wojennego na rok 8 wyrachowano na 207 mill.

D. 11 t. m. obchodzono tu uroczystość na pamiątkę Jouberta. Prezydenci obu rad mieli mowy na tego pochwałę, i ponowiono republikańską przysięgę. Stoły w salach zgromadzenia były czarną zastoną pokryte; statua wolności kładła na stojące w bliskości naczynie popio ow (Urn) obywatelską koronę; reprezentanci mieli w ręku bluszcz i czarne kropy na ramionach. Joubert był biegdys adwokatem parlamentu w Dyon, a w roku 1792 podporucznikiem. W krotce potym dostał się w niewolę i był królowi Sardyńskiemu prezentowany, gdzie przed dyotakami chlubił się z tytułu obywatela Francuzkiego

Z Valencen, Lill, Douay, Mechliny i Dunkierki pomaszerowała także wiele woysk do Hollandyi.

Teraz mówią za pewną rzecz, że Papież nie d. 19, sie 29 sierpnia w Valence umarł. Nie dachu w zionął, otrzymał znowu przytomność, której przez 11 dni był pozbawiony. Dał wszystkim przytomnym błogosławieństwo, a w ręce arcybiskupa Korynackiego, który go od wyjazdu z Rzymu nie opuścił, złożył swoy testament. ... Listy z Valence donoszą, iż ciało Papieża było zawieszamowane, i w

trumnie aż do dalszego rozkazu dyrektoryatu w tym mieście złożone. W nocy na d. 5 zniknęło, i sprawców jego uwiezienia jeszcze nie odkryto.

Dyrektoryat denioś ciału prawodawczemu, iż w czasie rewizyi domow w Paryżu aresztowano 540 osób. Ustawa względem wybierania zakładników z szlachty, została na wiele innych departamentow | z powodu zaszłych w nich niespokojności rozciągniona. — Umysły zdają się teraz być spokojniejszymi w Paryżu (mowi jedno tuteysze pismo,) lecz w cichości mnoży się nieukontentowanie i pracują nad zaburzeniem. Partye oczekują na skutki wojennych wypadkow. Strzelcy 13 regimentu mieli się dać w dzień S. Ludwika z buntowniczymi mowami słyszeć.

Batawski minister Schimmelpenninck jest w tych dniach napowrot oczekiwany. Do niepewnych wieści należy rozgłoszenie, że Calonne nie daleko Londynu umarł.

Jakobini, między ktorými znajdują się wielu deputowanych, miewają znowu tajemne schadzki. Dwa regimenta dragonii przybyły tu jeszcze.

Dnia 10 t. m. odprawilo się iak mowią u dyrektora Barras zgromadzenie z wielu deputowanych i innych osob, ktorogo zamiarem było miało uśmierzenie niezgody i nieukontentowania.

Senior naszych uczonych, historyk Turpin, umarł w tych dniach w 90 roku wieku swego w stanie ubogim. — Dowodcy insurgentow w południowych departamentach Paulo i Rougé uciekli do Hiszpanii. — Jakobini oświadczaia się głośno, (mowi przyjaciel ustaw) że swoje zwycięstwo tylko zawiesili, lecz rozumiają, że

moment się teraz zbliża. Dwie osoby znakomite mają być iak mowią z urzędow oddalone. Nieszczęścia nasze są wielkie, &c.

Z Hagi d. 17. Września.

Od bitwy d. 10. nic ważnego niezaszło. Anglicy, ktorzy wieś Warmenhuisen znaczmem wydziałem woyska osadzili, zostali w nocy z soboty na niedzielę przez jenerała Dumonoceau z kilka strzelcow 4go batalionu i granadierami 6 batalionu znowu z niey, tak dalece wypartemi, że bagaże swoje i ranionych musieli zostawić.

Korpus officyerow 1go batalionu, 3ciey półbrygady ogłosił swoją obronę, w której dowodzi, że to nie ich batalion był, który niedopełnił swej powinności.

Dyrektoryat żądał od ciała prawodawczego mocy, żeby mógł w czasie tej kampanii nadgrodzić lub ukarać officyerow Batawskiej armii, ktorzy na przelozenie kommanderującego jenerała Brune zasłużą na nadgodę lub na ukaranie, która ma zaraz nadana została.

Anglicy rozpisali w Medemblik i innych miejscach owies, słomę, konie, chleb, &c. co zaraz gotowemi pieniędzmi przyrzekają zapłacić. — Hollenderscy marytkowie mieli na poddaney Anglikom flocie insurrekcyą zrobić, dla czego ta flotta do Anglii odesłaną została.

Wiele Francuzkich woysk posłano do Helwetfluis i Gere. — Jenerał adiutant Ardenne pisał do naszego ministra wojennego co następuje: "Donoszę ci, iż około 12,500 ludzi Francuzkiego woyska do nas z Francyi przybędzie; poydą z Rotterdamu do Harlem. Między temi woyskami znajdują się 3500. ludzi dla uzupełnienia wielu korpusow, które nawet dopiero w

mnodurowane bydź muszą. Maszerują z oddziałem kanonierów, 6 armatami, 7 prochownicami i 35,000 ładunkami; w liczbie ich znajduje się 1500 jazdy.,

Jenerał Daendels pisał do jenerała Brune, w którym się uskarża, iż w Amsterdamie, Harlem, &c. obawiniją jego dywizyą, że ona przyczyną była złego wypadku bitwy d. 10. Prosi więc jenerała Brune, aby mu pozwolił ogłosić raport, który mu posłał o dobrym sprawieniu się jego dywizyi. Jenerał Brune zezwolił na jego żądanie, i z raportu tego pokazuje się, że dywizya jenerała Daendels wcale nieprzyczyniła się do złego wypadku tej bitwy.

Mowią, iż armia od 30,000 Prusaków zgromadziła się nad granicami naszymi.

Dziś nadeszła z Amsterdamu wiadomość, iż 10 do 12,000 Refsyyskiego wojska przybyło do Anglików w połudney Hollandyi, tudzież, iż tam przywieziono wiele ranionych z bitwy d. 10, których liczba do 1,100 dochodzi.

Jenerał van Damme wywiał rękę wypadłszy z powozu swego; lecz wkrótce przyjdzie do zdrowia. Nasze wojska tak blisko teraz Angielskich stoją, iż kule ich do naszych szafłow sięgają. Nieprzyjaciel ma na wielu rzeczach niedostatek cierpieć, a szeregowe w swoich lazaretach. — Oczekujemy jeszcze 20,000 wojska Francuzkiego. — Przy Skaldzie pokazało się znowu wiele Angielskich okrętów.

Z Zurich d. 7. Września.

Do tąd niemamy pewnych szczegółów względem ostatnich wypadków zasłych na lewym skrzydle armii Cesarzkiej. Nim urzędowe rapporta odbierzemy oto jest co względem tego miesiąca w

sobie list jeden prywatny. "Dnia 29 sierpnia Francuzi opanowali Pragel i w kroczyli do doliny przy Nettstal, gdy tymczasem inne ich korpusy pomknęły się z Lachen aż daleko od Millis. Dnia 30 uderzyli na wojska Cesarzskie między Naefels i Urden, lecz z znaczną stratą odpartymi zostali; zatrzymali jednak stanowisko które dajem pierwey opanowali byli. Dnia 31 utarczka rozpoczęła się na nowo; strony obydwie odebrały posiłki. Francuzom przyszło w pomoc pięć batalionów, a Austryakom 60 Węgierski regiment. Ostatni po najwaleczniejszym odporze cofnąć się przymuszonymi byli; część jedna cofnęła się za gory, druga udała się ku Kerenz. Jenerał Jellachich dowodzący w tej stronie udał się z swoją jazdą i artylerją przez Toggenburg do Wullenstađ gdzie połączywszy się z resztą swego korpusu, korzystnie zajął położenie. Główna kwatery jenerała Hotze znajduje się teraz w Kaltbruenn, a linia jego rozciąga się aż do Vosen. W rozprawie dnia 31 która bardzo żwawa była jenerał Hotze miał kulą żołnierz przestrzelony, a pod jenerałem Jellachich konia ubito. Francuzi przyrzekli tak mówią, deputacyi wysłanej do nich od kantonu Glaris, że osoby i własności szanować będą, jednakowoż dowiadujemy się że wiele zdróżności popełniono.

Z Alkmar d. 16. Września.

Onegdayszey nocy wyparto 200 Anglików ze wsi Warmenhuisen; nasi stanęli przy Turinghore. Anglicy zostawili 3 zabitych i 4 ranionych; my mamy 180 zabitego i 2ch ranionych ludzi. Umarły na swoje rany Francuzki jenerał David został wczoraj z wojskowemi honorami pochowany.

GAZETY KRAKOWSKIEY

 W ŚRODĘ DNIA 2. PAŹDZIERNIKA 1799.

Z Medyolanu d. 5. Września.

Główna kwatera F. M. hrabiego Suwarow porównoczą była ieszcze w Asti. Armia też samo prawie co dawniej położenie zajmuje. Przednie strażę zajęły Voltaggio i rozciągnęły się aż ku Bochetta. Korpus nieprzyjacielskie pod rozkazami generała Championnet czyni poruszenia od strony Suze, tudzież od strony Col de Tende ku Coai. Armia pod dowództwem generała Moreau zebrała się między Sawoną i S. Giacomo. Biega tu kapitulacya czyli warunki ustąpienia z Genui, lecz żadnych nie masz dowodów, aby pismo to było prawdziwy. — Ostatniego piątku wszczął się pożar w składzie bombow w twierdzy Aleksandryi. Wylot na powietrze był okropny; około 100 osób życie utraciło a wielka liczba rannemi pozostała, w mieście wszystkie okna wyleciały i wiele domów znacznie uszkodzonych zostało. Przyczyna tego smutnego zdarzenia jest niewiadoma. Wczoraj wyjechał z Aleksandryi do Asti Xiążę Aosty, z kąd do Turynu ma się udać.

Z Hamburga d. 11. Września.

Okolo 20 statków Angielskich i Rosyjskich należących wojskami wyptępnawszy na dniu 7 z Elsenaur udały się na czarne morze. Dowiadujemy się z Stokholm że hrabia Jakob dela Gardi, generał leytnant w wojsku Króla Jmć Szwedzkiego nadzwyczajnym posłem do Dworu Wiedeńskiego mianowanym został. — Regencya Tripolitańska, wypowiedziała wojnę miastom Anzeatyckim. Mowią że okręty Duńskie będące w portach Rosyjskich odebrały rozkaz oddalenia się z nich; lecz wiadomość ta potrzebuje potwierdzenia.

Od niższego Renu d. 14. Września.

Dowiadujemy się, iż prócz korpusu Pruskiego, mającego między Wesel i Emmerich stać, garnizon w Wesel będzie ieszcze 8000 ludzi powiększony. — Oczekujemy codzieln kurjera z Paryża, który ostateczną ma przywieść od rządu Francuzki odpowiedź, podług której Król Jmć Pruski przedsięwzięmie środki, jakie w terażniejszych okolicznościach są po-

trzebne osądzi. — Przejście Francuzow za Rea i powstanie chłopow wstrzymuie bleg pocztow.

Z Amsterdamu d. 17. Wrzesnia.

Slychać, iż dziś zasła powtoroa u. tarczka z Angielskim korpusem od 1500 lu-

dzi niedaleko Warmenbuisen, w ktorey zabrano im 2 armaty i 50 ieńcow; iednak ta wiadomosc potrzebuie i-szcze potwi-rdzenia. — Rofsyyskie i Angielskie sily w pół-nocney Hollandyi rachuią na 44,000 ludzi.

DONIESIENIA.

Przez Magistrat Miasta Cosarsko Krolawskiego Kazimierza do wiadomosci niezawodney podalo się, iż w miastu torainieyszym pewna kwota przez kobietę znalezioną zostala, tym tedy edyktem właścicielowi tych pieniedzy donosi się tym koncom, aby w przeciagu miastcy trzech swa udowodniwszy własność mogł sobie takowoz pieniadze odebrać, inaczej ze podług przepisu prawa z znalezioneni postąpi się pieniadzmi, tenze właściciel ninieyszym zawiado nia się. Dnia na sejsyi Magistratu dnia 28 Wrzesnia 1799.

Jan Dobrzański Prezes mp.

Z Rady Miasta (Kazimierza.

Wincenty Pączkowski Pisarz mp.

Ponieważ licytacya na kupienie wodki pod dniam 16 t. m. w C. K. cyrkularney kancelaryi Mysleniecki przedsięwzięcia, przez niedostatek licytantow na stronę Eraryalną niepozytecznie wypadła; wiec się ninieyszym podług (zu tutezsza pod dniam 17tym t. m. urzędownie uozyniona relacya) nadesłanego kanceralny Dyreksyi, rozporządzenia dedato 20 praes 21go 7bris 1799 Nro. 1757 powtoraz licytacya wypisala się, która na 28go Octobra 1799 z rana o dziewiętocy godzinie w wyzey pomienioney C. K. cyrkularney kancelaryi trzymana będzie.

Kondycye obwieszczeniu zostana te same, ktore już w pierwszych publikacyach u wiadomione były, to iest:

1mo Będa pod zatrzyman om wysokiago po wierdzenia 6000 garcy szynkowney wodki albo w całości od iednego Liweranta, albo też ink okolicznosci pozyteczniey wokaż, po 1000 garcy od więcej Liwerantow u tego kupowane ktory się za nuyniższą cenę liwerowac podeymie.

2do Liwerowanie tych 6000 garcy wodki zaś nie na ieden raz, ale w pojedyn-czych częsciach stawac się m, o ktorem pr rektura Makowska pr yli y acy uwiadomi.

3tio Præctium fisci od garca czyni 35 1/2 krayerow.

4to Ma każdy do tego liwerowania chęć mający za każde 1000 garcy, 60 zł. ryń, albo też za wszystkie 6000 garcy, 350 zł. ryń. iako vadium przy licytacyi gotowoz złożyć, i oprócz tego probę ter do liwerowania umyślony wodki ze soba przynieść.

Z C. K. Kanceralney prefektury w Makow. d. 22 Septeinbra 1799.

Ernestus Elsholtz præfectus.

Adam Alizia, substit. Controllor.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey tym edyktem publiczym wiadomo czynią: że Xiądz Michał Bączalski profesor klasy pierwszej w Sanktomierskim Gymnazyum dnia 31 stycznia roku tego umarł, żadnego nie zostawwszy ostatney woli rozrządzenia. Wszyssy zatym, którzy do pozostałego majątku jego prawem sukcesyjni należa, osobliwie zaś 2 siostry nieboszczyka zameżne Turzańskie zwane (jak slychać w Przemyskiem w Galicyi wschodniey zostaiące) edyktem ninieyszym wzywaią się: azeby oś wiadczenie swoje względem obięcia lub zrzeczenia się dziedzictwa w przeciagu roku i niedziel szęsciu do C. K. sądow szlacheckich podali i prawo

sukcesyści dowodnie okazali; inaczey uważanoby to dziełzictwo za nie mające Pana i podług przepisu prawa cywilnego części II. Rozdziału XVIII. z tym majątkiem postąpiłoby.

Czyni się oraz wiadomo sukcesorom: że podług inwentarza tego majątku przez konoraika Sandomirskiego Nideckiego spisanege, a C. K. sądom szlacheckim dnia 8 marca roku tego nadesłanego (którego kopia i registry tuteyszey każdemu wyjąć wolno) stan substancyi summe 8695 zł. pol. 24 gr. długi zaś 1016 17 gr. zatem czy sta mała 7.676 zł. pol. 7. gr. wynosi; niemniej że dniu dzisieyszym kurator tey masy w osobie Pana a tworata Niemca jest ustanowiony.

W Krakowie dnia 9 Maja 1799.

Jozef de Nikorowicz.

Kraufs.

Jan Morak.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Galicyi zachodniej.
Elsner.

C. K. Sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniej oznajmiają tym Edyktem sukcesorom Anny z Michałowskich Złotnicki powtornego małżeństwa Laskowski: że Paweł Bronicki u sądow tych, o zapłacenie summy 8000 zł. pol. żalobę na nich podał, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, prosił.

Gdy zaś sądy te niemając wiadomości gdzie obżałowani zostają, lub czy wcale w C. K. pniśwach dziedzicznych znajdą się, oznymze Panom sukcesorom adwokata tuteyszego Bema, z ich szkoda i ich kosztem zastępcą postanowily, z którym proces ten podług przepisu ordynacyi sądowey rozpocznie się, i ukończony będzie, oniprzeto edyktem ninieyszym tym końcem upominają się, żeby dnia 4 października r. b. ogad: gę raca sami stanęli, albo jeżeli jakie mają prawa swolego dowody, te zastępcy wyznaczonemu w czasie przestali albo nakoniec ionego sobie patrona obrali, tego sądom tuteyszym wymiechli i postug przepisu tych szkodkow prawa używali, które sądom obroną za nayskuteczniejsze osądzą; gę w przeciwnym razie wszelką niedogodność z zaniedbania wyaknać mogącą, samiby sobie, podług opiewu C. K. praw, przypisać winni byli.

Jozef de Nikorowicz.

J. Morak.

Chrastiański.

Z Rady C. K. Sądow Szla. Krakowskich Galicyi Zachod.
W Krakowie d. 9 września 1799 roku.
Ascher.

Nazwiskiem Michał Czarnecki służąc za kamerdynera u Pana swego w dobrach Klimontowie, między Żarnowcem a Wodzisławiem sytuowanych, do cyrkułu Konieckiego należących, okradłszy Pana swego na kilka tysięcy zł. pol., w samey tylke monecie, a naywięcey w grubey Cesarskiej i Niderlandckiej, uciekł z wieczora dnia 25 ybris 1799 roku. Jest on wzrostu miernego, szczupły w sobie, włosow blond, czoła wysokiego, na które cokolwiek włosy krótko strzyżone, zczesował, z tytu mały harcabit, długo od głowy wiązany, twarzy ponurey, oczow siwych, nosa trochę zadartego, pociągły na twarzy, dosyć duto zarastający na brodzie, bladawy na twarzy, chępliwie cokolwiek gadający, chustkę naszyi grubo noszący, w surducie sukiennym cięnnawo natrapianym piaskowym, spodniach długich niebieskich wtyranych i na kolanie jednym ztych, w botach nowych z żoltemi szerokimi sztylpami u tychże botow długimi uszami, przez kapelusze ceratowy i zieloną ceratę podsztyty, naywięcey poznaow bydz może. Attestatum nie ma, chyba zmyślone, lat około 40 mający, czuie czarniawą wytartą na sobie noszący. Ktoby takowego złodzieia dośledzł i przwtzymał, nadgrody mieć będzie ezer. zł. 20 i niechay daie znać do naybliższy zwierzchności rządowey, lub gdyby opodal było do cyrkułu Konieckiego, na po-

ortę niechaj się wrzłosi, expens zaś wszelka, z okazyi chwyconego złodzieja, przez właściciela tych pieniędzy powrocona będzie, prócz wyżej wyrażoney nadgrody.

Nomine Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis in Regno Galiciæ Occidentalis Magnifico Ignatio Poniatowski medio præsentis edicti hisce insinuat, quod nimirum generosi Josephus Kotuuski, Rochus Felix, & Petrus Zagrobskie Fratres, tum Theresia de Dąbskie, & Antonius Polikowskie Coniuges ad Forum hocce adversus, eum in causa, puncto Deoccupationis alterius medietatis Villæ Tuszow una cum Calculo Libellum porrexerint, Judicique opem, quo ad id iustitia exigit, imploraverint: Cum autem Forum hocce ob ignotum eius habitationis locum, vel plane a Cæs. Reg. hæreditariis Terris absentiam ipsi hic loci degentem advocatum Gsum Zarawski ipsius periculo, & impendio, qua Curatorem constituerit, cumque etiam Lis contestata in conformitate præscripti pro C. R. hæreditariis Terris Judicarij Codicis agitabitur, atque etiam terminabitur, ideo ipse eum in finem admonet ut intra 90 dies aut ipse compareat vel Curatori dato, si quæ forte haberet Juris sui adminicula tempestive transmittat vel denique alium quempiam mandatarium constituat Foroque huic denoninet & pro ordine proscripto ea Juris adhibeat media, quæ ad sui defensionem maxime efficacia esse judicaverit: utpote quod secus adversas fors cunctationis suæ sequelas sibi met ipsi imputandas habebit, ita enim sanciant præscripta pro Cæs. Reg. hæreditariis Terris Leges.

Ig. Pietruski.

Weinling.

Purtscher..

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis in Regno Galiciæ Occidentalis. Datum Lublini die 14 Aug. 1799.
Gangel.

Nomine Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis in Regno Galiciæ Occidentalis Domino Antonio Wereszczaka, Medio præsentis edicti hisce insinuat, quod nimirum Domini Josephus, Vincentius, Carolus, & Paulus de Campo Scipiony cum Domini Ignatii Scipion, & Superstius Viduæ Domine Mariannæ de Wodzyckie filij, ad Forum hocce adversus, eum in causa puncto jactatæ Sulsni post Mariannam Fulegowna ex lege diffumari Libellum porrexerint Judicique opem, quo ad id iustitia exigit, imploraverint. Cum autem Forum hocce ob ignotum ejus habitationis locum, vel plane a Cæs. Reg. hæreditariis Terris absentiam ipsi hic loci degentem advocatum Dominus Ratynski ipsius periculo, & impendio, qua Curatorem constituerit, cumquo etiam Lis contestata in conformitate præscripti pro C. R. hæreditariis Terris Judicarij Codicis agitabitur, atque etiam terminabitur, ideo ipse eum in finem admonet ut intra 90 dies aut ipse compareat vel Curatori dato, si quæ forte haberet Juris sui adminicula tempestive transmittat vel denique alium quempiam mandatarium constituat Foroque huic denoninet & pro ordine proscripto ea Juris adhibeat media, quæ ad sui defensionem maxime efficacia esse judicaverit utpote quod secus adversas fors cunctationis suæ sequelas sibi met ipsi imputandas habebit ita enim sanciant præscripta pro Cæs. Reg. hæreditariis Terris Leges.

Ign. Pietruski.

Purtscher.

Reinheim.

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis in Regno Galiciæ Occidentalis. Datum Lublini die 11 Junii 1799.
Gangel.

Przez Regencyą Prus Nowowschodnich w Białym Stoku ad instantiam Wencysława Andrzeja Wilczewskiego z Graiowa i adwokata Regencyi Mielelskiego, jako postanowionego kuratora nie przytemny już od kilku lat Jozef Antoni Jan Piotr Franciszek Wilczewski, syn Wencysława Andrzeja Wilczewskiego, z Graiowa z Prus południowych rodem, który w roku 1771 za nowicyusza w klasztorze XX. Piarow w Szczecynie przyjeti został, w roku zaś 1772 już się oddalił, i według weszłych wiadomości przyjął służbę w wojsku Cesarzko Austryackim, wraz z sukcesorami swymi i tym sposobem publicznie zapożyczany został, żeby nayoźniej na wyznaczonym preiudicialnym w dniu 24 kwietnia 1800 roku przed deputowanym referendarem Rapport osobiście w regencyi tutejszey stawał, lub pismiennie zgłosił się, a tamże dalsze zaliczenia, w przypadku zaś niestawania oczekiwał, iż za niezysanego i cały swoy majątek sukcesorom swym naybliższym, którzy prawne do tego legitimize wac się będą wydany bydi ma. Dan w Białym Stoku d. 24 Maja 1799.

J. K. Mci Prus nowo Wschodnich Regencya.